

Granskning av årsredovisning 2020

Hudiksvalls kommun

Projektledare Cecilia Axelsson

Projektmedarbetare Elin Visuri och Casper Wessén

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning	5
Iakttagelser och bedömningar	7
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	16
Rekommendationer	18

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2020-01-01 – 2020-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2020.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt Årsredovisningen redogör i allt väsentligt för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020.	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Delvis uppfyllt <i>Finansiella mål</i> 5 av 6 finansiella mål är uppfyllda för 2020. <i>Verksamhetsmål</i> 1 av 10 verksamhetsmål är uppfyllt för 2020. 4 av 10 verksamhetsmål är i hög grad uppfyllda för 2020. 4 av 10 verksamhetsmål är delvis uppfyllda för 2020. För 1 av 10 verksamhetsmål har ingen mätning gjorts.	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt Räkenskaperna är i allt väsentligt är rättvisande.	

Kommunens resultat och ekonomiska läge

Årets resultat uppgår till 132,9 mnkr. Resultatet för 2019 uppgick till -153,2 mnkr, vilket gör att resultatutfallet för 2020 är en resultatförbättring med 286,2 mnkr jämfört med föregående år. Resultatet enligt balanskravet uppgår enligt årsredovisningen till +23,7 mnkr.

I årsredovisningen lyfts följande faktorer fram som påverkar årets resultat:

- Ökade skatteintäkter och generella statsbidrag dels till följd av oväntad stor skatteavräkning avseende tidigare år, dels till följd av ökade generella statsbidrag avseende extra stöd för välfärden.
- Ersättning för ökade merkostnader och ökade sjuklönekostnader till följd av coronapandemin.
- Värdering av finansiella instrument till verkligt värde (marknadsvärde), vilket har medfört att det i årets resultat ingår orealiserade vinster i värdepapper uppgående till 22,2 mnkr.
- Social- och omsorgsnämndens negativa avvikelse mot budget med -42,2 mnkr.
- Åtta av tio nämnder redovisar ett resultat inom eller nära budget.

Totalt redovisar nämnderna ett underskott om 10,4 mnkr (underskott 2019 om 39,2 mnkr). Av årsredovisning 2020 framgår att VA och renhållning redovisar ett positivt resultat om 4,1 mnkr (underskott 2019 om 4,4 mnkr). Den nämnd som redovisar det största underskottet är Social- och omsorgsnämnden där årets underskott uppgår till 42,2 mnkr (underskott 2019 om 54,7 mnkr).

Årets resultat före finansnetto uppgår till +103,5 mnkr. Finansnettot uppgår till +29,3 mnkr och syftar till att säkerställa framtida pensionsutbetalningar samt att finansiera angelägna investeringar.

Sammantaget förklaras årets positiva resultat på 132,9 mnkr av att verksamheten redovisar ett positivt resultat, men även av positivt finansnetto bland annat till följd av orealiserade vinster. Vi ser positivt på denna resultatutveckling men vill ändå fortsatt påtala att det är väsentligt att kommunen fortsätter att arbeta långsiktigt med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna för att möjliggöra fortsatta positiva resultat före finansnetto även kommande år.

Samlad bedömning av den ekonomiska utvecklingen inom Social- och omsorgsnämnden

Social- och omsorgsnämnden har under alla utom ett av sina sju verksamhetsår redovisat underskott. Totalt uppgår underskotten under perioden till 214,7 mnkr (172,5 mnkr), varav 42,2 mnkr härrör från redovisat underskott för 2020.

Vi konstaterar att nämndens redovisade underskott för 2020 blev högre än den lämnade prognosen vid delåret 2020. Vi ser allvarligt på kostnadsutvecklingen och de återkommande redovisade underskotten inom nämnden. Utifrån detta bedömer vi den ekonomiska utvecklingen inom Social- och omsorgsnämnden som fortsatt otillfredsställande och allvarsam.

Kommunens ekonomi tål i längden inte upprepade stora underskott. Vi vill poängtera vikten av att det långsiktiga arbetet med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna fortsätter inte bara inom Social- och omsorgsnämndens verksamhet utan även inom övriga nämnders verksamheter. Detta är ännu viktigare i och med att stora investeringar har genomförts och som även planeras framöver, vilket påverkar kommunens ekonomi i framtiden. Investeringarna kommer att medföra ökade avskrivnings- och räntekostnader. Detta tillsammans med löneökningar och ökning av årliga pensionsutbetalningar samt vikande skatteunderlagstillväxt bedömer vi komma att tära på verksamheternas samlade resurser framåt.

Det är väsentligt att kommunstyrelsen, utifrån sin uppsiktsplikt, säkerställer att tydliga beslut fattas med anledning av underskotten för att få en ekonomi i balans.

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen 11 kap. 20 § ska årsredovisningen lämnas över till fullmäktige och revisorerna snarast möjligt och senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Enligt 4 kap 3 § LKBR ska årsredovisningens delar upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av verksamhetens resultat och kommunens eller regionens ekonomiska ställning.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av årsredovisningen.

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av årsredovisningen.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Granskning av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet med Skyrevs rekommendation "RU Granskning av årsredovisning".

En översiktlig granskning av intern kontroll i system och rutiner vilka bedöms som väsentliga för den finansiella rapporteringen har genomförts.

Den granskade årsredovisningen fastställs av kommunstyrelsen 2021-04-13 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2021-04-26.

Rapportens innehåll har sakgranskats av ekonomichef, ekonom och kvalitetsstrateg som haft ansvar för årsredovisningen.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomisk ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) 4 kap 1§ framgår att en årsredovisning ska innehålla en förvaltningsberättelse. I 11 kap LKBR redogörs för vilka upplysningar som kommunen ska lämna i förvaltningsberättelsen. Dessa upplysningar omfattar:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Den kommunala koncernen
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat
- Väsentliga personalförhållanden
- Förväntad utveckling

Av RKR´s rekommendation R15 Förvaltningsberättelse framgår att förvaltningsberättelsen ska innehålla underrubriker som motsvarar de obligatoriska upplysningar som ska lämnas enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vidare framgår vilka upplysningar som behöver lämnas under respektive rubrik.

Upplysningar gällande översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet lämnas inte fullt ut enligt RKR´s rekommendation R15. Enligt rekommendationen ska lämnade kommentarer till förändringarna sedan föregående år härledas till de verksamheter som orsakat förändringarna.

Upplysningar om pensionsförpliktelser och förvaltning av pensionsmedel redovisas inte i avsnittet gällande viktiga förhållanden för resultat och ställning. Dessa upplysningar finns däremot redovisat dels under avsnittet kring god ekonomisk hushållning, dels i not till pensionsavsättningen.

Vi noterar att upplysningar om den kommunala koncernen inte fullt ut har lämnats i enlighet med 11 kap 12 § LKBR. Nämnas kan upplysningar om väsentliga personalförhållanden med undantag av uppgifter om sjukfrånvaro, förväntad utveckling samt utvärdering av målen och riktlinjerna för *god ekonomisk hushållning* gällande den kommunala koncernen. Lämnade upplysningar kring utvärdering av den kommunala koncernens ekonomiska ställning är inte lika omfattande som för kommunen och omfattar endast upplysningar om låneskuld och soliditet.

I övrigt innehåller förvaltningsberättelsen kraven enligt LKBR och RKR:s rekommendationer.

Redovisat balanskravsresultat efter reservering av medel till resultatutjämningsreserven (RUR) uppgår till +23,7 mnkr (-190,3 mnkr), att jämföra med årets resultat om +132,9 mnkr. Reservering av medel till resultatutjämningsreserven har skett i enlighet med riktlinjer för god ekonomisk hushållning, fastställt av fullmäktige 2020-12-21.

Som framgår av föregående stycket redovisar kommunen för 2019 ett negativt balanskravsresultat. Enligt kommunallagen (11 kap 12§) ska ett negativt balanskravsresultat återställas under de tre närmast följande åren. Däremot får fullmäktige besluta att en reglering inte ska göras om det finns synnerliga skäl (11 kap 13§). Kommunfullmäktige har i februari 2019 beslutat¹ att reglering av det negativa balanskravsresultatet inte ska göras till följd av den stora engångskostnaden för inlösen av delar av ansvarsförbindelsen för pensioner om 245,6 mnkr som skedde 2019. Med beaktande av återopande av synnerliga skäl har kommunen inte något negativt balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Driftredovisning

Årsredovisningen innehåller en driftredovisning i eget avsnitt. Det framgår hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställs för den löpande verksamheten.

Budgetposterna avser senast beslutade budget inklusive tilläggsanslag under året.

Av RKR´s rekommendation R14 framgår att sambandet mellan driftredovisning och årsredovisningens övriga delar ska beskrivas översiktligt. Vidare ska upplysning om de för driftredovisningen mest väsentliga internredovisningsprinciperna lämnas i not. Vi har noterat att dessa upplysningar inte finns lämnade i årsredovisningen.

Kommunstyrelsens och nämndernas nettokostnad uppgår till totalt 2 251,7 mnkr att jämföra med en budgeterad nettokostnad på 2 241,2 mnkr. Totalt redovisas ett underskott på totalt 10,4 mnkr (underskott 2019 om 39,2 mnkr). Av årsredovisning 2020 framgår att VA och renhållning redovisar ett resultat om +4,1 mnkr (underskott 2019 om 4,4 mnkr).

Av årsredovisningen framgår att fyra av tio nämnder redovisar överskott och fyra av tio nämnder klarar verksamheten nära budget. De två nämnder som redovisar underskott är Social- och omsorgsnämnden samt Norrhälsinglands miljö-/räddningsnämnd, varav underskottet för Social- och omsorgsnämnden uppgår till 42,2 mnkr.

I förvaltningsberättelsen lämnas korta kommentarer till respektive nämnds utfall och budgetavvikelser.

Investeringsredovisning

Årsredovisningen innehåller en investeringsredovisning i eget avsnitt.

Investeringsredovisningen omfattar en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet.

Av RKR´s rekommendation R14 framgår att sambandet mellan investeringsredovisning och årsredovisningens övriga delar ska beskrivas översiktligt. Vidare ska upplysning om de för investeringsredovisningen mest väsentliga internredovisningsprinciperna lämnas i not. Vi har noterat att dessa upplysningar inte finns lämnade i årsredovisningen.

¹ KF´s beslut 4§ 2019-02-25

Vidare noterar vi att inga upplysningar lämnas om fleråriga pågående och under året avslutade investeringar och som kan stämmas av mot beslutade eller beräknade totalutgifter.

Bedömning

Grundat på vår granskning *har det inte* framkommit *några* omständigheter som ger oss anledning att anse att årsredovisningen inte lämnar upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Avvikelse mot lag och god sed sker avseende vissa upplysningar i förvaltningsberättelsen samt i drift- och investeringsredovisningen. Noterade avvikelser bedöms inte vara väsentliga² och påverkar inte den rättvisande bilden. De upplysningar i övrigt som enligt lag ska lämnas i förvaltningsberättelsen finns i allt väsentligt redovisat i kommunens årsredovisning.

Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020.

Social- och omsorgsnämnden har under alla utom ett av sina sju verksamhetsår redovisat underskott. Totalt uppgår underskotten under perioden till 214,7 mnkr, varav 42,2 mnkr härrör från redovisat underskott för 2020.

Vi konstaterar att nämndens redovisade underskott för 2020 blev högre än den lämnade prognosen vid delåret 2020. Vi ser allvarligt på den fortsatta kostnadsutvecklingen och de redovisade underskotten inom nämnden. Kommunens ekonomi tål inte upprepade stora underskott som nämnden redovisar. I likhet med tidigare år är det enligt vår bedömning väsentligt att det långsiktiga arbetet med att anpassa verksamheten till de ekonomiska ramarna fortsätter inte bara inom Social- och omsorgsnämnden utan även inom övriga nämnders verksamheter.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige har fastställt ett mål- och budgetdokument för budget 2020 samt budgetplan för 2021–2023 innehållande ett antal finansiella mål och verksamhetsmål.

² Fel i förvaltningsberättelsen betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget för 2020.

Finansiellt mål	Utfall 2020	Måluppfyllelse
<p>Skattesats Skattesatsen hålls oförändrad 21:61 kr.</p>	Skattesatsen uppgår till 21,61 kr.	Målet uppfyllt för året.
<p>Årets resultat Resultatmålet är att resultatet före finansnetto i genomsnitt ska uppgå till 1 % av summan av skatteintäkter och statsbidrag/utjämning. Resultatmålet gäller för perioden 2020–2023.</p>	Resultatet före finansnetto är 103,5 mnkr, vilket motsvarar 4,4 % av skatteintäkter och statsbidrag/utjämning.	Målet uppfyllt för året.
<p>Investeringar Investeringsramen för perioden är 779,3 mnkr för den skattefinansierade verksamheten och 183 mnkr för den taxefinansierade verksamheten (VA/renhållning).</p>	Årets investeringar uppgår till 285,9 mnkr varav 26,3 mnkr inom den taxefinansierade verksamheten.	Målet uppfylls för året. Investeringsnivån ligger inom beslutad ram.
<p>Kassalikviditet Kassalikviditeten ska ligga inom spannet 80 %-100 % där 100% innebär att kommunen precis klarar sina kortfristiga ekonomiska åtaganden. Måttet beskriver kommunens betalningsförmåga på kort sikt. Måttet beräknas genom att summan av kortfristiga fordringar, kassa, bank och företagskredit divideras med kortfristiga skulder.</p>	Kassalikviditeten uppgår till 70%.	Målet ej uppfyllt för året.
<p>Kortfristiga placeringar <i>Pensionsmedel</i> – syftet är att säkerställa framtida pensionsutbetalningar för anställda. Värdesäkras genom återinvestering av realiserad avkastning till ett belopp som minst motsvarar inflationen. Uttag ur pensionsmedlen kan årligen göras för att jämna ut pensionskostnaderna. Beslut om</p>	Totalt uppgår realiserad avkastning till 5,7 mnkr, vilket motsvarar 1% av det totala anskaffningsvärdet per 2019-12-31 om 544,3 mnkr. Inflationen i december 2020 uppgår till 0,5%.	Målet uppfylls för året.

<p>uttag tas i samband med respektive års budgetberedning.</p> <p><i>Försäljningsmedel</i> – syftet är att finansiera angelägna investeringar som utvecklar kommunen.</p> <p>Prövning om värdesäkring genom återinvestering av realiserad avkastning till ett belopp som minst motsvarar inflationen. Beslut om uttag tas i samband med budgetberedning.</p>		
<p>Upplåning</p> <p>För den skattefinansierade verksamheten ska det finnas möjlighet att låneinvestera angelägna investeringar.</p> <p>För den taxefinansierade verksamheten (VA/renhållning) beräknas en nyupplåning om 183 mnkr under perioden.</p>	<p>Upplåning uppgår till 20 mnkr för den skattefinansierade verksamheten respektive den taxefinansierade verksamheten.</p>	<p>Målet uppfylls för året.</p>

Av den framgår att 5 av 6 finansiella mål är uppfyllda och att 1 av 6 finansiella mål är ej uppfyllt.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot kommunens tre övergripande verksamhetsmål som fastställts i budget, för att uppnå kommunens vision, vilka är följande:

- Samhällstjänster av högsta kvalitet
- Blomstrande näringsliv
- Attraktiv och hållbar livsmiljö

Kommunfullmäktige har valt ut ett antal indikatorer för att visa vilken riktning kommunen går mot för att uppnå de övergripande målen. I årsredovisning för kommunen 2020 är bedömningen att det har skett:

- en försämring i riktningen mot att nå målet "Samhällstjänster av högsta kvalitet"
- en försämring i riktningen mot att nå målet "Blomstrande näringsliv"
- en förbättring i riktningen mot att nå målet "Attraktiv och hållbar livsmiljö"

I tabellen nedan visas antalet indikatorer som bedöms i respektive riktning i årsredovisningen 2020.

Indikatorer 2020	Positiv riktning mot övergripande mål	Oförändrad riktning mot övergripande mål	Negativ riktning mot övergripande mål	Mätning ej genomförd
Samhällstjänster av högsta kvalitet	4	0	5	4
Blomstrande näringsliv	2	1	3	0
Attraktiv och hållbar livsmiljö	6	1	3	0

Kommunfullmäktige har fastställt tio verksamhetsmål i budget kopplat till de övergripande målen. I årsredovisningen görs en bedömning av måluppfyllelse av verksamhetsmålen.

Mål 2020	Målet är uppfyllt	Målet är i hög grad uppfyllt	Målet är delvis uppfyllt	Målet är ej uppfyllt	Mätning ej genomförd
Samhällstjänster av högsta kvalitet					
<i>Öka måluppfyllelsen i våra utbildningsverksamheter.</i>					
<i>Minska sjukskrivningarna.</i>					
<i>Öka kvalitet i våra verksamheter.</i>					
<i>Förbättrad service, bemötande, snabbhet, enkelhet.</i>					
<i>Effektivisering genom behovsstyrd digitalisering.</i>					
Blomstrande näringsliv					
<i>Förbättrad service, bemötande, snabbhet, enkelhet.</i>					
<i>Stödja utvecklingen av sociala företag.</i>					
<i>Öka sysselsättningen i form av arbete eller utbildning.</i>					

Attraktiv och hållbar livsmiljö					
<i>Bidra med ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.</i>					
<i>Utveckla hamnområdet.</i>					
Totalt	1	4	4	0	1

Av redovisningen framgår att ett verksamhetsmål bedöms helt uppfyllt, fyra verksamhetsmål bedöms i hög grad vara uppfyllda, fyra verksamhetsmål bedöms som delvis uppfyllda, inget verksamhetsmål bedöms som ej uppfyllt och för ett mål är ingen mätning genomförd.

Bedömning

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2020.

Styrelsen lämnar i årsredovisningen en samlad bedömning av målen för verksamheten. Däremot lämnas ingen sammanfattande bedömning avseende den totala måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2020.

Rättvisande räkenskaper³

laktagelser

Vid granskningen av kommunens årsredovisning har inga väsentliga⁴ avvikelser noterats.

Resultat- och balansräkningen är uppställda enligt LKBR och omfattar erforderliga noter. Vi har däremot noterat vissa avvikelser i lämnade upplysningar i noterna mot lagens krav och god redovisningssed. Dessa avvikelser omfattas av:

- Upplysningar om ingående anskaffningsvärde och ingående ackumulerad avskrivning enligt RKR's rekommendation R4.
- Upplysningar om genomsnittlig upplåningsränta och räntebindningstid enligt RKR's rekommendation R7.

³ Med räkenskaper menas sammanställda räkenskaper, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter.

⁴ Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

- Vissa notupplysningar för kommunkoncernen som inte lämnas i tillräcklig omfattning enligt 12 kap 8§ LKBR och RKR´s rekommendation R16. Dessa notupplysningar avser verksamhetens intäkter, verksamhetens kostnader, pensionskostnader samt pensionsavsättning.
- Specificering av skattekostnader avseende bolagsskatt enligt RKR´s rekommendation R16.

Vi har vidare noterat att kommunens avsättning till pensioner är 4,0 mnkr (exklusive löneskatt) högre än den beräkning som erhållits från KPA. Det högre beloppet har reserverats p.g.a. bedömd osäkerhet i erhållen beräkning från KPA.

Vid granskningen av kommunens räkenskaper har följande avvikelser mot god redovisningssed noterats avseende materiella anläggningstillgångar:

- *Materiella anläggningstillgångar – avskrivningar på årets investeringar*
Enligt god redovisningssed ska avskrivning ske från och med den tidpunkt då tillgången är färdig att tas i bruk (RKR:s rek R4). Av redovisningsprinciperna framgår att kommunen under anskaffningsåret tillämpar kvartalsvis avskrivning för årets tillkommande maskiner, inventarier och fordon och ett halvt års avskrivning för årets övriga tillkommande materiella anläggningstillgångar. Aktivering görs endast en gång per kvartal eller år beroende på typ av anläggningstillgång och i samband med det påbörjas avskrivning på tillgångarna.

Kommunen har under 2012 påbörjat arbete med en översyn av investeringsverksamheten, principer mm för att få bättre följsamhet mot god redovisningssed. Översynen är dock ännu inte färdigställd, bland annat till följd av kravet på anpassning till komponentavskrivning.

- *Materiella anläggningstillgångar – komponentavskrivning*
Enligt god redovisningssed finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR:s rek R4). Av rekommendationen framgår att om skillnaden mellan nyttjandeperiod och förbrukning av en materiell anläggningstillgång är väsentlig, ska tillgången delas upp på komponenter. Respektive komponent ska skrivas av separat.

Kommunen har sedan 2017 arbetat med anpassning till kravet på komponentavskrivning. Beslut kring vilka komponenter och avskrivningstider per komponent som ska tillämpas har fattats och under åren 2017 och 2018 har komponentavskrivning införts för anläggningar inom VA-verksamheten respektive avfallsverksamheten. Komponentavskrivning tillämpas även för nya investeringar i fastigheter från 2018.

För befintliga fastigheter, anskaffade innan kravet på komponentavskrivning infördes, har en översyn av fastigheter med ett bokfört värde över 5 mnkr påbörjats i syfte att införa komponentavskrivning. Uppdelning i komponenter kommer att göras under 2021.

Noterade avvikelser gällande materiella anläggningstillgångar som beskrivits ovan redovisas öppet i redovisningsprinciperna.

Beräkning av vilken påverkan ovanstående avvikelser får på räkenskaperna är inte möjlig att göra inom ramen för granskning av årsredovisningen. Den anpassning av kommunens redovisning till komponentredovisning som skett ser vi som positivt. Det är dock väsentligt att arbetet fortsätter med komponentindelning av övriga anläggningstillgångar med större bokförda restvärden och där skillnaden mellan nyttjandeperiod och förbrukning är väsentlig. Anpassning till komponentavskrivning får i sin tur påverkan på såväl bokföring av framtida underhållskostnader som beräkning av interna hyror.

Bedömning

Avvikelser mot lag och god redovisningssed har påträffats avseende:

- RKR:s rekommendation nummer R4 genom tillämpning av kvartalsvis avskrivning för årets tillkommande maskiner, inventarier och fordon och ett halvt års avskrivning för årets övriga tillkommande materiella anläggningstillgångar. Detta oavsett när under året tillgången tagits i bruk. Avvikelsen redovisas öppet i årsredovisningens avsnitt "Redovisningsprinciper".
- RKR:s rekommendation nummer R4 genom att kommunen endast till delar har vidtagit åtgärder för att anpassa sin redovisning till kravet på komponentavskrivning. Avvikelsen och hur långt kommunen kommit i sitt arbete med komponentredovisning redovisas öppet i delårsrapportens avsnitt "Redovisningsprinciper".
- Lagens krav och RKR´s rekommendationer om vissa upplysningar i not.

Noterade avvikelser bedöms inte vara väsentliga⁵ och påverkar inte den rättvisande bilden. Vi bedömer således att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

⁵ Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i kommunen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	<p>Uppfyllt</p> <p>Grundat på vår granskning bedömer vi att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.</p> <p>Kommunen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2020.</p>	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	<p>Delvis uppfyllt</p> <p><i>Finansiella mål</i> 5 av 6 finansiella mål är uppfyllda för 2020.</p> <p><i>Verksamhetsmål</i> 1 av 10 verksamhetsmål är uppfyllt för 2020.</p> <p>4 av 10 verksamhetsmål är i hög grad uppfyllda för 2020.</p> <p>4 av 10 verksamhetsmål är delvis uppfyllda för 2020.</p> <p>För 1 av 10 verksamhetsmål har ingen mätning gjorts.</p> <p>Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara delvis förenligt med fastställda mål för 2020.</p>	

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Uppfyllt

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Avvikelser mot lag och god redovisningssed bedöms inte vara väsentliga och påverkar inte den rättvisande bilden.

Rekommendationer

Det är kommunstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande. Utan att det påverkar vår bedömning ovan rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- Inför upprättande av kommande års årsredovisningar säkerställa att förvaltningsberättelsen lämnar de upplysningar som gällande lagstiftning och RKR´s rekommendation R15 anger.
- Säkerställa att kommande årsredovisningar lämnar upplysningar om drift- och investeringsredovisningen i enlighet med RKR´s rekommendation R14.
- Säkerställa att kommande årsredovisningar lämnar upplysning i not i tillräcklig omfattning enligt lag och god sed.
- Tillse att ekonomikontoret prioriterar att åtgärda avvikelserna gällande avskrivningar av materiella anläggningstillgångar, då vi har påpekat i flera år att kommunens avskrivningsprinciper inte följer god redovisningssed.
- Utredda beräkning av pensionsavsättning från KPA med anledning av den reserv som finns upptagen i balansräkningen utifrån bedömd osäkerhet i erhållen beräkning.

2021-04-19

David Hansen

Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Karin Magnusson

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Hudiksvalls kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 3 december 2020. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.